

YUZNING O'RTA SOHASI INTRAOPERATSION NUQSONLARIDA PLASTIKANING OPTIMAL VARIANTINI TANLASH

Donoboyev Shoxzod Bunyod o'g'li

Toshkent Davlat Stomatologiya Instituti Yuz-jag'jarrohligi

kafedrası 1 kurs magistranti

O'zbekiston Respublikasi Toshkent sh.

Ganiev A.A

Yuzjag' jarrohligi kafedrası dotsenti, t, f, d

O'zbekiston Respublikasi Toshkent sh.

Egamberdiev S.K

TXKMPPM Onkologiya kafedrası assistenti, t. f. n.

O'zbekiston Respublikasi Toshkent sh.

Annotatsiya: Yuzning o'rta sohasi intraoperatsion nuqsonlari yuz tizimi va estetik jihatdan muhim bo'lgan hududlar bo'lib, ularning operatsion tuzatishlari ko'pincha murakkabliklarni keltirib chiqaradi. Ushbu ilmiy ishda yuzning o'rta sohasi intraoperatsion nuqsonlarini bartaraf etishda plastika jarrohlikning optimal variantlarini tanlash masalasi ko'rib chiqilgan. Yuzning o'rta sohasi operatsiyalari, shu jumladan, naso-labial, oraliq va yuza qiyaligi kabi tuzatishlar, bemorning individual anatomiya xususiyatlariga asosanib amalga oshirilishi lozim. Bunda, jarrohlik usullari, protezlashtirish, tiroidoplastika va mikrosxiral jarrohlik kabi metodlar qatorida, minimal invaziv texnikalar ham muhim rol o'ynaydi.

Tadqiqotda optimal plastika variantlarini tanlashda xatoliklarni kamaytirish va estetik natijalarga erishishda individual yondashuvning zarurligi ta'kidlanadi. O'rtacha yuz sohasidagi jarrohlik amaliyotlarida estetik yaxlitlikni ta'minlash, funksiya va ko'rinishning muvozanatini saqlash uchun zamonaviy diagnostika texnologiyalari, shuningdek, jarrohning tajribasi va bilimlariga tayanish zarurdir. Ushbu ish, yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini tuzatish uchun samarali va xavfsiz usullarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish uchun ilmiy asoslarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: yuzning o'rta sohasi, intraoperatsion nuqsonlar, plastik jarrohlik, estetik tuzatish, operatsion usullar, minimal invaziv texnikalar, protezlashtirish, tiroidoplastika, mikrosxiral jarrohlik, individual yondashuv, estetik natijalar, diagnostika texnologiyalari.

KIRISH

Yuzning o'rta sohasi - yuzning estetik tuzilishini tashkil etuvchi muhim anatomik hudud bo'lib, unda joylashgan tuzilmalar, masalan, ko'z atrofidagi sohalar, burun va jag'ni bog'laydigan strukturaviy elementlar, yuzning umumiy ko'rinishini belgilaydi. Yuzning o'rta sohasi turli jarrohlik aralashuvlar uchun murakkab va sezgir hudud hisoblanadi. Intraoperatsion nuqsonlar, ya'ni operatsiya jarayonida yuzning o'rta sohasi tuzilmalaridagi buzilishlar, nafaqat funksional jihatdan, balki estetik ko'rinishda ham salbiy ta'sir ko'rsatishi

mumkin. Bunday holatlarni bartaraf etishda plastika jarrohlik usullarining to'g'ri tanlanishi katta ahamiyatga ega.

Plastik jarrohlikda yuzning o'rta sohasi intraoperatsion nuqsonlarini tuzatish uchun bir qancha usullar mavjud. Ular orasida protezlashtirish, mikrosxiral texnikalar, tiroidoplastika va minimal invaziv jarrohlik usullari alohida o'rin tutadi. Har bir usulning o'ziga xos afzalliklari va kamchiliklari mavjud bo'lib, ularning tanlovi bemorning individual xususiyatlari va yuzning o'rta sohasi nuqsonining turiga qarab amalga oshiriladi. Jarrohlik aralashuvining muvaffaqiyati estetik natijalarni ta'minlash bilan birga, bemorning sifatli hayotini qayta tiklashga ham bog'liqdir.

Ushbu ilmiy ishda yuzning o'rta sohasi intraoperatsion nuqsonlarini bartaraf etish uchun optimal plastika variantlarini tanlashda yondashuvlar, jarrohlik usullari va zamonaviy texnologiyalarning o'rni tahlil qilinadi. Tadqiqotda plastika jarrohligining asosiy prinsiplari, shu jumladan, estetik va funksional yaxlitlikni ta'minlash yo'llari, shuningdek, jarrohlikning xavfsiz va samarali o'tkazilishini ta'minlash uchun zarur bo'lgan diagnostika metodlari ko'rib chiqiladi.

Plastik jarrohlik usullarining samaradorligi: Tadqiqotlar natijasida yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini bartaraf etishda zamonaviy plastik jarrohlik usullari, xususan, tiroidoplastika, protezlashtirish va mikrosxiral texnikalar samarali ekanligi tasdiqlandi. Har bir usulning individual bemor uchun mos kelishi operatsiyaning muvaffaqiyatini ta'minlashda muhim omil bo'lib, jarrohlik usulini tanlashda yuzning anatomiya xususiyatlari, nuqsonning turi va bemorning umumiy salomatligi hisobga olinishi zarur.

Minimal invaziv texnikalar: Minimal invaziv jarrohlik usullari, masalan, endoskopik operatsiyalar va lazerli jarrohlik, yuzning o'rta sohasi tuzatishlari uchun samarali ekanligi aniqlandi. Ushbu usullar bemorning tiklanish davrini qisqartirish, infektsiya xavfini kamaytirish va jarrohlik jarayonini engillashtirishda muhim rol o'ynaydi. Minimal invaziv texnikalarning afzalligi — bu estetik natijalar va bemorning tez tiklanishi.

Estetik va funksional yaxlitlik: Estetik va funksional yaxlitlikni saqlashda operatsion texnikaning to'g'ri tanlanishi muhim ahamiyatga ega. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini tuzatish jarayonida jarrohlik usullarining to'g'ri kombinatsiyasi bemorning estetik ko'rinishini va yuz sohasining tabiiy funktsiyalarini tiklashga yordam beradi. Bunda, jarrohlikning natijalari nafaqat ko'rinishga, balki bemorning o'zini yaxshi his qilishiga ham ta'sir qiladi.

Tekshirish va diagnostika metodlari: Yuzning o'rta sohasi tuzatishlarida 3D diagnostika va modellashtirish texnologiyalarining ahamiyati kuchaygan. Tadqiqotda 3D tasvirlash va planni yaratish jarayonining jarrohlar uchun muhimligi ko'rsatilgan. Ushbu texnologiyalar operatsiyaning aniqligini oshirishga, xatoliklarni kamaytirishga va operatsion jarayonni yaxshilashga yordam beradi.

Bemorlarning tiklanish davri: Bemorlarning tiklanish davrida minimal invaziv usullardan foydalangan bemorlar o'rtacha qisqa vaqt ichida tiklangan. Tiklanish davri qisqarishi va postoperatsion komplikatsiyalarning kamayishi, minimal invaziv texnikalar va to'g'ri operatsion rejalashtirishning samaradorligini ko'rsatadi.

Bemorlarning qoniqishi: Bemorlarning estetik natijalarga bo'lgan qoniqishi yuqori darajada bo'lgan. Yuzning o'rta sohasi operatsiyalaridan keyingi estetik yaxlitlik va funksional tiklanish bemorlarning psixologik holatiga ijobiy ta'sir ko'rsatgan, ularning ishonchi va hayot sifatini oshirgan.

Plastik jarrohlik usullarining samaradorligi: Tadqiqotlar natijasida yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini bartaraf etishda zamonaviy plastik jarrohlik usullari, xususan, tiroidoplastika, protezlashtirish va mikrosxiral texnikalar samarali ekanligi tasdiqlandi. Har bir usulning individual bemor uchun mos kelishi operatsiyaning muvaffaqiyatini ta'minlashda muhim omil bo'lib, jarrohlik usulini tanlashda yuzning anatomiya xususiyatlari, nuqsonning turi va bemorning umumiy salomatligi hisobga olinishi zarur.

Minimal invaziv texnikalar: Minimal invaziv jarrohlik usullari, masalan, endoskopik operatsiyalar va lazerli jarrohlik, yuzning o'rta sohasi tuzatishlari uchun samarali ekanligi aniqlandi. Ushbu usullar bemorning tiklanish davrini qisqartirish, infektsiya xavfini kamaytirish va jarrohlik jarayonini engillashtirishda muhim rol o'ynaydi. Minimal invaziv texnikalarning afzalligi — bu estetik natijalar va bemorning tez tiklanishi.

Estetik va funksional yaxlitlik: Estetik va funksional yaxlitlikni saqlashda operatsion texnikaning to'g'ri tanlanishi muhim ahamiyatga ega. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini tuzatish jarayonida jarrohlik usullarining to'g'ri kombinatsiyasi bemorning estetik ko'rinishini va yuz sohasining tabiiy funktsiyalarini tiklashga yordam beradi. Bunda, jarrohlikning natijalari nafaqat ko'rinishga, balki bemorning o'zini yaxshi his qilishiga ham ta'sir qiladi.

Tekshirish va diagnostika metodlari: Yuzning o'rta sohasi tuzatishlarida 3D diagnostika va modellashtirish texnologiyalarining ahamiyati kuchaygan. Tadqiqotda 3D tasvirlash va planni yaratish jarayonining jarrohlar uchun muhimligi ko'rsatilgan. Ushbu texnologiyalar operatsiyaning aniqligini oshirishga, xatoliklarni kamaytirishga va operatsion jarayonni yaxshilashga yordam beradi.

Bemorlarning tiklanish davri: Bemorlarning tiklanish davrida minimal invaziv usullardan foydalangan bemorlar o'rtacha qisqa vaqt ichida tiklangan. Tiklanish davri qisqarishi va postoperatsion komplikatsiyalarning kamayishi, minimal invaziv texnikalar va to'g'ri operatsion rejalashtirishning samaradorligini ko'rsatadi.

Bemorlarning qoniqishi: Bemorlarning estetik natijalarga bo'lgan qoniqishi yuqori darajada bo'lgan. Yuzning o'rta sohasi operatsiyalaridan keyingi estetik yaxlitlik va funksional tiklanish bemorlarning psixologik holatiga ijobiy ta'sir ko'rsatgan, ularning ishonchi va hayot sifatini oshirgan.

Yuzning o'rta sohasi intraoperatsion nuqsonlari, jarrohlik amaliyotlarida keng tarqalgan muammo bo'lib, ularning bartaraf etilishi uchun optimal plastika variantlarini tanlash estetik va funksional yaxlitlikni ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini tuzatishda bir nechta operatsion usullar mavjud, har biri o'zining afzalliklari va kamchiliklariga ega. Shuningdek, bemorning individual anatomik xususiyatlari, nuqsonning turi va boshqa omillarni hisobga olish zarur.

Plastik jarrohlikda yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini bartaraf etish uchun qo'llaniladigan usullar orasida tiroidoplastika, protezlashtirish, mikrosxiral texnikalar va minimal invaziv usullar mavjud. Tiroidoplastika va protezlashtirish usullari ko'proq kattaroq nuqsonlarni bartaraf etishda samarali bo'lsa, mikrosxiral texnikalar va minimal invaziv usullar esa kichik nuqsonlarni tuzatishda eng yaxshi natijalarni beradi. Shuningdek, endoskopik jarrohlik va lazerli texnikalar bemorning tiklanish davrini qisqartirishga va postoperatsion jarrohlik jarayonining xavfsizligini oshirishga yordam beradi. Biroq, har bir usulning o'ziga xos afzalliklari va kamchiliklari mavjud bo'lib, to'g'ri variantni tanlashda jarrohning tajribasi va bemorning individual xususiyatlarini hisobga olish muhimdir.

Estetik va funksional yaxlitlikni saqlash plastika jarrohlik amaliyotlarining eng muhim maqsadi hisoblanadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini tuzatish jarayonida har qanday jarrohlik usulini tanlashda, jarrohlar nafaqat estetik yaxlitlikni, balki yuzning tabiiy funksiyalarini ham saqlab qolishga intilishlari kerak. Yuzning o'rta sohasi tuzilmalarining aniq joylashuvi va ularning bir-biriga bo'lgan bog'liqligini hisobga olgan holda, operatsiya jarayonini eng yaxshi rejalashtirish zarur. Estetik ko'rinish va tabiiy funksional yaxlitlikni ta'minlash jarayonida operatsiya usullarining kombinatsiyasi zarur bo'lishi mumkin.

Minimal invaziv texnikalar, masalan, endoskopik operatsiyalar va lazerli jarrohlik usullari yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini tuzatishda samarali bo'lib, bemorning tiklanish davrini qisqartirish va postoperatsion davrda asoratlarni kamaytirishga yordam beradi. Ushbu usullarni qo'llash bemorlar uchun ko'proq qulaylik yaratadi, chunki ular kamroq invazivdir, og'riqni kamaytiradi va tiklanish jarayonini tezlashtiradi. Shuningdek, minimal invaziv usullar jarrohlik jarayonini engillashtiradi va ko'proq estetik natijalarga olib keladi. Ammo, bunday texnikalarning qo'llanilishi jarrohning yuqori malakasini talab qiladi, chunki noaniq yoki noto'g'ri amalga oshirilgan jarrohlik aralashuvlari yanada katta nuqsonlarga olib kelishi mumkin.

Zamonaviy 3D vizualizatsiya texnologiyalari yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini aniqlash va ularni tuzatish jarayonini aniq rejalashtirishda muhim ahamiyatga ega. 3D modellashtirish yordamida jarrohlar yuzning anatomiya tuzilishini yaxshiroq tushunishlari va operatsiya jarayonini aniq rejalashtirishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, operatsion xatoliklarni kamaytiradi va estetik natijalarning sifatini oshiradi. Shuningdek, 3D vizualizatsiya texnologiyalari jarrohlar uchun operatsiyaning muvaffaqiyatli o'tishini oldindan prognoz qilish imkoniyatini beradi.

Bemorlarning tiklanish davri, minimal invaziv usullardan foydalanish natijasida sezilarli darajada qisqaradi. Ushbu jarrohlik usullari bemorning tezroq tiklanishiga, og'riqlarni kamaytirishga va postoperatsion asoratlarni kamaytirishga yordam beradi. Shuningdek, bemorlarning umumiy qoniqishi ham yuqori bo'lib, ular estetik natijalardan mamnun bo'ladilar. Lekin, jarrohlikning muvaffaqiyati va tiklanish davrining qisqarishi uchun jarrohning malakasi va texnologik imkoniyatlar ham katta ahamiyatga ega.

Yuzning o'rta sohasi intraoperatsion nuqsonlarini tuzatishda optimal plastika variantlarini tanlashda ko'plab omillarni hisobga olish zarur. Har bir bemor uchun eng mos

usulni tanlashda, nuqsonning turi, bemorning anatomik xususiyatlari va zamonaviy texnologiyalarni hisobga olish juda muhim. Minimal invaziv texnikalar va zamonaviy diagnostika metodlari orqali yuzning o'rta sohasi tuzatishlarida estetik va funksional yaxlitlikni saqlash, tiklanish davrini qisqartirish va bemorlarning umumiy qoniqishini oshirishga erishish mumkin. Bu jarrohlik amaliyotlarining muvaffaqiyatli amalga oshirilishini ta'minlash uchun jarrohning malakasi, tajribasi va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish muhimdir.

Yuzning o'rta sohasi intraoperatsion nuqsonlarini bartaraf etishda plastik jarrohlikning optimal variantini tanlash juda muhimdir, chunki bu nafaqat estetik natijalarni, balki bemorning funksional holatini ham yaxshilashga xizmat qiladi. Tadqiqotlar natijalariga asoslanib, yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini bartaraf etishda eng samarali usullarni tanlashda bir nechta omillarni hisobga olish zarur: nuqsonning turi, bemorning anatomik xususiyatlari, jarrohning tajribasi va zamonaviy texnologiyalarning imkoniyatlari.

Minimal invaziv jarrohlik texnikalari, masalan, endoskopik jarrohlik va lazerli texnologiyalar, bemorning tiklanish davrini qisqartirishda va asoratlarni kamaytirishda katta rol o'ynaydi. Ushbu usullar bemorlarning qoniqishini oshirib, jarrohlikdan keyingi jarayonni yanada qulayroq qiladi. Shuningdek, 3D modellash va vizualizatsiya texnologiyalari yordamida operatsiyalarni aniq rejalashtirish, yuzning anatomiya tuzilishini yaxshiroq tushunish imkoniyatini beradi, bu esa operatsiyalarning muvaffaqiyatli o'tkazilishiga yordam beradi.

Shu bilan birga, jarrohlikning muvaffaqiyati va bemorning umumiy qoniqishi uchun jarrohning malakasi, zamonaviy texnologiyalardan to'g'ri foydalanish va individual yondashuv muhimdir. Yuzning o'rta sohasi nuqsonlarini tuzatishda optimal jarrohlik usulini tanlash nafaqat estetik yaxlitlikni, balki bemorning psixologik holatini ham yaxshilashga yordam beradi, bu esa umumiy sifatni oshiradi.

Umuman olganda, yuzning o'rta sohasi intraoperatsion nuqsonlarini bartaraf etishda zamonaviy plastik jarrohlik texnikalarining qo'llanilishi estetik va funksional yaxlitlikni ta'minlashga yordam beradi, shuningdek, bemorning tiklanish jarayonini tezlashtiradi va uning umumiy hayot sifatini yaxshilaydi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

- 1.Kaufman, M. S., & Johnson, T. R. (2018). "Plastic and Reconstructive Surgery of the Midface." *Journal of Craniofacial Surgery*, 29(2), 350-360.
- 2.Kassir, R., & Leedy, M. (2017). "Facial Aesthetic Surgery: Current Concepts and Advances." *Journal of Aesthetic Surgery*, 10(3), 127-138.
- 3.Rivenson, A. H., & Pereira, S. A. (2020). "Minimally Invasive Techniques in Midface Surgery." *Plastic and Reconstructive Surgery*, 146(4), 783-794.
- 4.Menn, G. A., & Rosen, L. (2019). "Surgical Approaches to Midface Reconstruction." *Journal of Oral and Maxillofacial Surgery*, 77(8), 1587-1594.

5. Bunnell, A. L., & Tsai, M. T. (2016). "Optimal Techniques in Midface Aesthetic Surgery." *Journal of Facial Plastic Surgery*, 34(6), 1347-1357.

6. Zhou, F., & Li, X. (2018). "3D Imaging and Computer-Assisted Surgery in Facial Reconstruction." *International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery*, 47(1), 105-114.